

Sammanfattning

I Västmanland har de samverkande parterna under en längre tid utrett och diskuterat bildande av ett samordningsförbund för hela Västmanlands län. Under 2022 undersökte länspresidiet intresset och möjligheterna att bilda ett samordningsförbund för hela regionen. Det visade sig att det finns en samlad positiv inställning från samtliga parter att bilda ett gemensamt förbund vilket har lett till att samtliga parter har undertecknat en gemensam avsiktsförklaring.

För att bilda ett gemensamt samordningsförbund behöver beslut fattas om ny förbundsordning, hantering av nuvarande förbunds tillgångar samt en interimistisk styrelse för att hantera själva övergången.

Beskrivning av ärendet

I Västmanland har Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Region Västmanland och samtliga kommuner i Västmanland under en längre tid utrett och diskuterat bildande av ett gemensamt samordningsförbund. Under 2022 beslutade länspresidiet att med externt processtöd ta fram ett underlag för att kunna besluta om ett gemensamt samordningsförbund ska bildas eller ej. Denna process har resulterat i ett tydligt ställningstagande från samtliga parter att det ska bildas ett gemensamt samordningsförbund vilket har lett till att samtliga parter har undertecknat en gemensam avsiktsförklaring.

Skäl till att bilda ett samordningsförbund i Västmanland

Det finns flera skäl till att bilda ett förbund som omfattar hela Västmanland.

Individperspektiv

- Fler individer kan ta del av samverkande insatser.
- Insatser och stöd till individer kan bli mer träffsäkra.
- Insatser och stöd kan utföras mer professionellt.

Samverkande parters perspektiv

- De samverkande parterna kan "spetsa" sin kompetens i samverkan på den strukturella nivån
- Genom färre möten underlättas medverkan i samverkan.
- Möjlighet att samverka effektivt lokalt och regionalt

Samordningsförbundsperspektiv

- Samordningsförbundets verksamhet kan bli mer professionell både operativt och administrativt.
- Samordningsförbundet kan få en mer aktiv roll i strategiskt lokalt och regionalt utvecklingsarbete.
- Samordningsförbundets verksamhet blir mer stabil och mindre sårbar.
- Nya effektiva insatser kan lättare spridas och implementeras i hela Västmanland

Samhällsperspektiv

- Genom ökad effektivitet och tillgänglighet ökar de samverkande parternas legitimitet.
- Samordningsförbundet får bättre kapacitet att medverka på nationell nivå som ex Nationella Nätverket för Samordningsförbund - NNS.
- Ett större samordningsförbund blir mer kraftfullt, tydligare och ökar det politiska engagemanget och därmed möjlighet att påverka organiseringen av välfärden.

Utgångspunkter för ett Länessamordningsförbund

Den generella välfärdspolitiken innebär att alla ska få ta del av den. Samtidigt behövs en lokal anpassning för att möta människors olika behov. Samverkan utifrån individers samlade behov behöver ske lokalt.

Samordningsförbund skapades för att organisera myndigheterna insatser utifrån individers behov och de lokala förutsättningar som råder. Härigenom skulle fler individer komma i arbete på ett effektivare sätt. Det lokala perspektivet ska fortsättningsvis vara en utgångspunkt för organiseringen av samordningsförbundets verksamheter. Det innebär:

- Att de samverkande parterna har individens behov som utgångspunkt vid organisering av verksamheter.
- De samverkande parterna tar ett gemensamt ansvar för att tillsammans inventera lokala behov.
- Insatser som stöds av förbundet ska vara tillgängliga för samtliga individer i samtliga kommuner som ingår i samordningsförbundet.
- Lokala initiativ och förslag ska fångas upp av förbundet centralt.
- Det lokala arbetet ska stödjas av förbundet centralt genom att t.ex. arrangera kommunvisa nätverksträffar för chefer och samverkansansvariga hos de fyra parterna.

Samtliga kommuner i Västmanland ska finnas representerade i styrning av samordningsförbundet tillsammans med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Region Västmanland.

Interimistisk styrelse och gemensamt samordningsförbund

För att bilda ett samordningsförbund ska de samverkande parterna fatta beslut om att godkänna en förbundsordning, bilaga 1. När alla parter har godkänt förbundsordningen eller vid tidpunkt som framgår av förbundsordningen är samordningsförbundet bildat.

Vid bildandet av ett gemensamt samordningsförbund är den mest lämpliga organisatoriska lösningen att ett av samordningsförbunden bibehålls, Norra Västmanland, och detta förbund utvidgas med de två övriga förbunden.

För att få en möjlighet till en kvalitativt bra övergång föreslås att det bildas en interimistisk styrelse inför start av det gemensamma samordningsförbundet i Västmanland. Den interimistiska styrelsen bildas från 1/5 2023. Under perioden 1/5 – 31/12 2023 kommer den interimistiska styrelsen att verka inom det nya

samordningsförbundet och ha ansvar för att förbereda organisatoriska förändringarna och start av det gemensamma samordningsförbundet den 1/1 2024.

Den interimistiska styrelsen ska förbereda övertagande av verksamhetsansvaret från de nuvarande samordningsförbunden genom att bland annat rekrytera en förbundschef, se över och teckna nödvändiga avtal och arbeta fram underlag för budgetbeslutet för verksamhetsåret 2024.

Den interimistiska styrelsens uppdrag regleras i Förbundsordningen i 4§*Förbundets ändamål* och 6§ *Uppgifter och beslutanderätt*. Dessa uppdrag är begränsade till 31/12 2023.

Överföring av tillgångar

Regionfullmäktiges beslut att godkänna förbundsordning för ett gemensamt samordningsförbund i Västmanland innebär samtidigt att nuvarande tillgångar och skulder i Samordningsförbundet Västerås och Samordningsförbundet Västra Mälardalen överförs till det nya samordningsförbundet i Västmanland. Nuvarande stadgar i de befintliga samordningsförbunden medger dock inte denna överföring.

Enligt Nationella rådets kunskapsstöd kan överföringen ske på följande sätt: Återstående kapital överförs till det nya gemensamma förbundet genom att befintliga förbundsordningar (de förbundsordningar som finns för varje förbund innan en sammanslagning) skrivs om. Det ska framgå att återstående kapital ska föras över till det nya förbundet. Beslut om respektive reviderad förbundsordning fattas samtidigt som det fattas beslut om förbundsordningen för det gemensamma förbundet. Efter samråd med de fyra parterna Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen Region Västmanland och kommunerna i Västmanland föreslås denna modell.

Förbundsordningarna föreslås revideras med nedanstående text under den § som hanterar likvidation och upplösning i förbundsordningen för att möjliggöra att samtliga tillgångar kan överflyttas till det gemensamma samordningsförbundet Västmanland:

"Efter samråd och beslut kan förbundet träda i likvidation. Kvarvarande tillgångar, skulder, egendom och verksamhet överförs från och med den 1 januari 2024 till det gemensamma Samordningsförbundet Västmanland".

Framtagande av förbundsordning

Föreliggande förslag till förbundsordning har tagits fram av länspresidiet med stöd av processtöd och tjänstepersoner från de samverkande parterna. Förslag till interimistisk styrelse har stämts av med jurist på SKR.

Verksamhetsmässiga/ekonomiska/juridiska konsekvenser och finansiering

Förslaget att inrätta den nya styrelsen interimistiskt innebär en ökad kostnad under 2023. Denna kostnad kan dock bestridas gemensamt av de nuvarande förbundens egna kapital. Likvidationen av de två nuvarande förbunden beräknas innebära vissa

besparingar på det administrativa området och ett samordningsförbund förväntas kunna bidra till effektivisering av beslutade rehabiliteringsinsatser.

Till den siste dec 2023 uppskattas följande kostnader i nedanstående budget:

Arvoden, förlorad arbetsförtjänst	6–7 sammanträden	200 000
Tjänstepersonsstöd	20% 6 mån	150 000
Planeringskonferens	Två dagar	50 000
Oförutsett	ev juriststöd eller dyl.	100 000
summa		500 000 kr

Finansieringen av interimsstyrelsen bör kunna ske med medel från det egna kapitalet som finns i samtliga förbund. Vid utvidgningen kommer det förbund som ska finnas kvar att kunna fortsätta använda sitt eget kapital.

Personella resurser bör också kunna ställas till förfogande av de samverkande parterna. Förutom att sakkompetens tillförs ökar också delaktighet och ansvarstagande hos parterna för sammanslagningsprocessen.

Hållbarhet

Miljöperspektiv

Utredningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Mänskliga rättigheter - prövning av barnens bästa

Det finns inga direkta aspekter ur ett barnperspektiv att redovisa utifrån den föreslagna omorganiseringen eftersom rehabiliteringsinsatserna enbart riktas till vuxna personer. Det kan dock uppstå indirekta effekter ur ett barnperspektiv om sammanslagningen innebär att resurserna kan nyttjas mer effektivt och eventuellt riktas till vuxna med minderåriga barn.

Att möjliggöra för föräldrar med rehabiliteringsbehov att närma sig arbetsmarknaden och öka möjligheten till egen försörjning genom arbete innebär förbättrade livsbetingelser för barnen.

Invånarperspektiv

En målsättning med omorganiseringen är just att öka tillgängligheten till de insatser som samordningsförbunden stödjer och finansierar. Det bör också innebära att fler kan få tillgång till adekvata insatser då omorganiseringen även medför möjlighet till ökad grad av specialisering hos myndigheterna.

Kvinnor och män erbjuds idag i olika grad rehabiliterande insatser med olika inriktning. Det är angeläget att uppmärksamma dessa skillnader och ur ett samlat Västmanlandsperspektiv torde det underlätta att vidta riktade åtgärder för att åstadkomma en utjämning av dessa skillnader.

Uppföljning

De målsättningar och ambitioner som finns i detta beslutsunderlag bör följas upp av de samverkande parterna. Uppföljningen bör kunna göras av externt stöd. Dock först efter effekter kan utläsas av vidtagna åtgärder. Uppföljningen bör därför göras först från och med 2026.

Förslag till beslut

I regionstyrelsen och regionfullmäktige

1. Förslag till förbundsordning för ett samordningsförbund i Västmanland i enlighet med bilaga 1 till tjänsteutlåtandet godkänns.
2. Tidpunkten för bildandet av det gemensamma samordningsförbundet fastställs till 2023-05-01.
3. Förslag till reviderade förbundsordningar för samordningsförbunden Västerås och Samordningsförbundet Västra Mälardalen enligt bilaga 2 och 3 godkänns.
4. Samordningsförbundet Västerås och samordningsförbundet Västra Mälardalen likvideras när förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna för 2023 har delgivits medlemmarna.